

KVALITETSSIKRINGSRAPPORT 2014. PH.D.-PROGRAM I HUMANIORA OG SAMFUNNSVITENSKAP

1. REKRUTTERING TIL PH.D. I 2014

Opptak 2014 (Alle tallene er hentet fra Felles studentsystem, FS, 18.11.2014)

Fakultetet har 18 ph.d.-studenter med start 2014, 9 av disse med start vår 2014 og 9 med start høst 2014. Studentene fordeler seg slik på studieretningene i Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap:

	Start vår 2014	Start høst 2014	Totalt opptak 2014
Ph.d.-programmet i humaniora og samfunnsvitenskap	9	9	18
Arkeologi	-	-	-
Dokumentasjonsvitenskap	1	-	1
Filosofi	-	1	1
Historie	2	1	3
Kunstvitenskap	-	-	-
Litteratur og kultur	1	-	1
Pedagogikk	1	3	4
Reiseliv	1	-	1
Religionsvitenskap	1	-	1
Samfunnsplanlegging og lokalsamfunnsforskning	-	1	1
Sosialantropologi	-	1	1
Sosiologi	-	-	-
Språkvitenskap (CASTL)	2	1 (CASTL)	3
Statsvitenskap	-	1	1

Opptakstallene er noe nedadgående til sammenlikning med foregående år. Dette kan ha med nedgang i antall ph.d.-studenter fra eksterne institusjoner.

	opptak 2011	opptak 2012	opptak 2013	opptak 2014
Ph.d.-programmet i humaniora og samfunnsvitenskap	26	21	22	18
Arkeologi	2	0	1	-
Dokumentasjonsvitenskap	0	0	1	1
Filosofi	1	1	1	1
Historie	4	2	3	3
Kunstvitenskap	1		0	-
Litteratur og kultur	0	2	2	1
Pedagogikk	6	3	8	4
Reiseliv	2	3	0	1
Religionsvitenskap	0	0	0	1
Samfunnsplanlegging og lokalsamfunnsforskning	0	1	0	1

Sosialantropologi	2	0	1	1
Sosiologi	0	0	1	-
Språkvitenskap	5	7	1	3
Statsvitenskap	3	2	3	1

Antall ph.d.-studenter

HSL-fakultetet har per 18. november 2014 registrert 179 aktive studieretter i FS. Disse fordeler seg slik på studieretningene i Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap:

Studieretning	179 aktive studieretter
Arkeologi	7
Dokumentasjonsvitenskap	2
Filosofi	7
Historie	22
Kunstvitenskap	4
Litteratur og kultur	10
Pedagogikk	33
Reiseliv	5
Religionsvitenskap	4
Samfunnsplanlegging og kulturforståing	9
Sosialantropologi	11
Sosiologi	7
Språkvitenskap (14 av 30 på CASTL)	30
Statsvitenskap	28

Sammenliknet med tidligere år, fordeler disse studierettene seg slik:

Antall ph.d.-studenter	2011	2012	2013	2014
Studieretning	190 aktive studieretter	181 aktive studieretter	173 aktive studieretter	179 aktive studieretter
Arkeologi	9	11	7	7
Dokumentasjonsvitenskap	1	0	1	2
Filosofi	8	9	8	7
Historie	21	22	21	22
Kunstvitenskap	5	4	4	4
Litteratur og kultur	10	11	12	10
Pedagogikk	19	24	31	33
Reiseliv	1	4	4	5
Religionsvitenskap	4	4	3	4
Samfunnsplanlegging og kulturforståing	9	7	7	9
Sosialantropologi	10	9	11	11

Sosiologi	18	10	10	7
Språkvitenskap (CASTL)*	42 (16)	40 (18)	29 (13)	30 (14)
Statsvitenskap	33	26	25	28

*Språkvitenskap hvorav CASTL

2. GJENNOMFØRING, FRAFALL OG RESULTATER

Avlagte doktorgrader 2014

Fakultetet har hatt 14 disputaser i 2014 (mot 23 i 2013). En av kandidatene disputerte etter å ha fått tre måneder til å omarbeide innsendt avhandling, mens det for en annen var andregangs innlevering (dr.philos.).

	Vår 2014	Høst 2014	Til sammen 2013
Ph.d.	8	5	13 er kreert Philosophiae Doctor (ph.d.)
Dr.philos.	1	0	1 er kreert Doctor Philosophiae (dr.philos.)

Disputasene fordeler seg slik på studieretningene i Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap:

Studieretning	Vår 2014	Høst 2014
Arkeologi		
Dokumentasjonsvitenskap		
Filosofi		
Historie	2 (hvorav 1 dr.philos.)	
Kunstvitenskap		
Litteratur og kultur	1	
Pedagogikk	1	1
Reiseliv		
Religionsvitenskap		
Samfunnsplanlegging og kulturforståelse		
Sosialantropologi	1	
Sosiologi	2	1
Språkvitenskap	2 (hvorav 1 CASTL)	2 (hvorav 1 CASTL)
Statsvitenskap		1

Studieretning	2011	2012	2013	2014
Arkeologi	1	1	2	
Dokumentasjonsvitenskap		1		
Filosofi		1		
Historie	1	3	2	2
Kunstvitenskap		1		
Litteratur og kultur		2		1
Pedagogikk	5	3	3	2
Reiseliv				
Religionsvitenskap			1	

Samfunnsplanlegging og kulturforståelse		3	1	
Sosialantropologi	1			1
Sosiologi	3	3	1	3
Språkvitenskap (CASTL)**	5 (4)	2 (1)	9 (4)	4 (2)
Statsvitenskap	3	3	4	1
Til sammen*	19	23	23	14

*4 dr.philos.-disputaser på 4 år

**Språkvitenskap hvorav CASTL

Refuserte avhandlinger (alle typer)

Seks kandidater har fått negativ bedømming i 2014. Av disse er det tre ph.d. og tre dr.philos (i 2013 fikk to ph.d. og tre dr.philos. negativ bedømming). I tillegg har en ph.d.-kandidat fått muligheten til å omarbeide avhandlingen og levere den igjen innen tre måneder. Etter at muligheten til revidering av førstegangs innlevering av avhandlingen for graden ph.d. ble endret fra seks til tre måneder i 2013, er det noen flere som har blitt refusert. Økningen er imidlertid ikke så høy at den er alarmerende.

Fakultetet hadde ingen klagesaker i 2014.

Evalueringer, oppnevning av bedømmingskomiteer og komiteenes arbeid

Bedømmingskomiteens ekspertise og kompetanse ivaretas ved at instituttene skriftlig begrunner sine forslag til komitémedlemmer.

I løpet av 2013 ble kravene til vurdering av komiteenes habilitet innskjerpet. Seksjonen har utarbeidet rutiner på området, blant annet et eget habilitetsskjema som hvert foreslåtte komitémedlem besvarer før formell oppnevning av komite kan gjøres. Skjemaene har blitt brukt og raffinert i 2014, og ser nå ut til å fungere tilfredsstillende. Økt fokus på habilitet har ført til at nødvendige avklaringer av slik spørsmål gjøres tidlig i prosessen. Av denne grunn har utfordringer med habilitet vært avklart før oppnevningssaken behandles av ph.d.-utvalget.

Alle kandidater får melding om forslag til bedømmelseskomite med mulighet til å komme med skriftlige merknader til forslaget, ph.d.-forskriften § 27, åttende ledd. Ingen kandidater har hatt skriftlige merknader om forslaget til komite.

Evaluerings av komiteenes innstilling ivaretas ved at prodekan forskning fortløpende leser alle tilrådingene før de sendes til kandidatene. I enkelte tilfeller har komiteen blitt oppfordret til å justere innstillingen. Oppfordringene har blitt fulgt opp fra komiteenes side.

Gjennomføring

Tabellen under viser oversikt over brutto- og netto gjennomføringstid for kandidater som har disputert i 2014 (totalt 13 kreert til ph.d. i perioden).

	Bruttotid - år	Nettotid – år
1	3,12	1,83
2	10,72	4,08
3	5,91	3,69
4	3,74	2,81
5	10,87	3,25
6	7,06	3,27
7	8,97	4,55
8	5,39	3,44
9	3,21	2,76
10	5,70	3,60
11	6,43	3,11
12	7,17	4,55
13	4,88	2,95
Gjennomsnitt	6,40	3,38

Gjennomsnittstallene varierer fra år til år. Ut fra tabellen under, kan det se ut til at tendensen er at bruttotid øker, mens nettotid synker:

Tidsbruk fra opptak til levert avhandling	Brutto	Netto
Gjennomsnitt 2014	6,40	3,38
Gjennomsnitt 2013	5,74	3,56
Gjennomsnitt 2012	5,99	3,73
Gjennomsnitt 2011	5,69	3,72

Differensen mellom brutto- og nettotid er relativt stor for rundt 60 prosent av de som disputerte i 2014. Dette er en tendens som bekreftes av tallene fra de foregående kvalitetssikringsrapportene. Vi har tidligere pekt på at det kan ha sin bakgrunn i flere forhold. Det ene er at mange ph.d.- studenter har et pliktarbeidsår i tillegg til de tre årene avhandlingen skal ferdigstilles på. Det andre er at flere stifter familie og får barn i denne perioden. Videre er det noen få som har fått innvilget permisjon til å ta andre arbeidsoppgaver innenfor studietida. For 2014 må det også påpekes at de største avvikene i brutto- og nettotid skyldes at ph.d.-studenten har vært ute av programmet, for så å ha kommet inn i avslutningen av avhandlingsarbeidet.

Flere institutter og ph.d.-utvalget har uttrykt bekymring for langtidssykemeldinger i ph.d.-løpet, og hvorvidt denne typen sykemeldinger har stor innvirkning på brutto- og nettotid. Det er ikke mulig å hente ut sykemeldingsstatistikk for ph.d.-studenter i noen av våre systemer. Arbeidet med studierettsstatus i FS (se nedenfor), kan gi en viss pekepinn på hvor omfattende denne problematikken er.

Institutt	Sykemeldinger 100 % over 8u sammenhengende	Sykemeldinger 100 % 2 mnd+ sammenhengende
IAS (tils. 18 stud.)	1	2
IFF (tils. 7 stud.)		1
IHR (tils. 26 stud.)	3	7
IKL (tils. 16 stud.)	1	7
ILP (tils. 33 stud.)		6
ISS (tils. 49 stud.)	1	5
IS (tils. 30 stud.)	1	1

I tillegg til disse finnes det en del med sykemeldinger like under åtte uker samt flere sykemeldinger under åtte uker. Seksjonen ønsker å gjøre oppmerksom på at dette kun gjelder permisjoner grunnet sykdom (ikke fødsel eller andre permisjoner). Det er knyttet en viss usikkerhet til tallene da kun noen sykemeldinger for ph.d.-studenter innen ordinær opptaksperiode er registrert i FS, mens alle utover ordinær opptaksperiode er registrert.

Frafall

Seksjonen startet sommeren 2014 en prosess i sine rutiner med å komme i dialog med ph.d.-studentene som har overskredet sin studierettsstatus, jf. §12 i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet:

«Ph.d.-utdanninga er normert til tre år (180 stp.). Den som har teke imot tilbod om studieplass beheld studieretten i ein periode som tilsvarar to år effektiv studietid ut over normert studieprogresjon. Det kan stillast krav om at studenten har finansiering for den overskytande perioden. Fakultetet sjølv kan utvida denne tidsramma for sitt/sine program i sine utfyllande reglar.

og punkt 12 i Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap:

«Dersom ein ikkje blir ferdig før studieretten endar, kan ein søkje om forlenga studierett for ein avgrensa periode. Søknaden skal sendast til fakultetet og må innehalde ei grunngjeving for forseinkinga og ein plan for avslutting av studiet. Ein slik søknad skal vere utarbeidd i samarbeid med rettleiar(ar).»

Arbeidet gir et bedret overblikk over aktive ph.d.-studenter. Som del av dette arbeidet, har seks personer tatt en pause i ph.d.-studiet i 2014. Disse er jevnt fordelt med en per institutt.

Denne tabellen gir ei fordeling av ph.d.-studenter som etter 2014 er utover sin stipendperiode etter §12 og pkt. 12 samt hvor mange som samlet har studierett (også de som er innenfor sin stipendperiode):

Studierettsstatus	§12	pkt. 12	Til sammen
Språkvitenskap (CASTL)	5 (2)	3 (1)	30 (14)
Arkeologi		2	7
Sosialantropologi		6	11
Filosofi	2	2	7
Historie	2	3	22
Religionsvitenskap	2		4
Pedagogikk	2	4	33
Reiseliv			5

Sosiologi		3	7
Samfunnsplanlegging og kulturforståelse	2	2	9
Statsvitenskap	3	8	28
Dokumentasjonsvitenskap			2
Kunstvitenskap	1		4
Litteratur og kultur	3	2	10
Til sammen	22	35	179

*Språkvitenskap hvorav CASTL

Administrasjonen har så langt vært forsiktig med å avslutte studierettsstatus i FS med mindre det er opprettet dialog med ph.d.-studenten. Ni ph.d.-studenter har per 31.12.14 fått beskjed om at deres studierett inndras med mindre de lar høre fra seg. Per 8.4.15 står de ennå på denne listen da veiledere er i dialog om avhandlingsarbeidet, og behovet for å fortsatt være aktiv ph.d.-student er uavklart.

Ekstraordinære tiltak for bedring av gjennomføring i 2014

Fakultetsstyret bevilget til sammen 1 731 000 til fire tiltak for å bedre gjennomføringsgraden for ph.d.-studenter i 2014:

- Tiltak A: Tilsette «gamle» ph.d.-studenter i to til tre måneder for å ferdigstille avhandlingen
- Tiltak B: Belønne ph.d.-studenter som leverer inn avhandlingen til normert tid
- Tiltak C: Ekstern sluttleser
- Tiltak D: Ekstra driftsmidler til stipendiater

På grunnlag av innspill fra instituttene, fikk ti ph.d.-studenter to til tre månedsverk for å ferdigstille avhandlingene sine. Per 9. april 2015 har tre av disse levert avhandlingen sin for evaluering, av disse har en disputert. I tillegg har fire ph.d.-studenter levert rapporter etter sine månedsverk. De regner alle med å kunne levere avhandlingen i løpet av vårsemesteret 2015, og understreker at tiltaket har vært nødvendig for at de skal kunne levere. Tre ph.d.-studenter er ennå ikke ferdig med sine månedsverk.

En doktorand ble belønnet for å ha levert avhandlingen til normert tid. Hun fikk innvilget en måneds overgangsstipend samt driftsmidler.

Tre institutter fikk innvilget til sammen fem sluttseminar som skulle foregå høsten 2014.

11 ph.d.-studenter fikk innvilget sine søknader om ekstra driftsmidler til bruk i 2014.

3. LÆRINGSMILJØ OG KVALITET PÅ AKTIVITETEN

Ph.d.-emner

Totalt har fakultetet tilbudt 11 ph.d.-emner i 2014. Følgende fem emner tilbys regelmessig:

- Forskningsetikk SVF-8038, arrangeres hvert år ca. februar/mars
- Vitenskapelig forskningskommunikasjon SVF-8049, arrangeres hvert år, ca. mai
- Kvalitativ forskning SVF-8040, arrangeres annet hvert år, ca. juni

- Allmenretta forskningsformidling, SVF-8048, arrangeres hvert år, ca. september
- Vitenskapsteori, SVF-8054, arrangeres hvert år, ca. oktober/november

Oversikt ph.d.-emner 2014

Dato	Emnekode, navn og antall studiepoeng	Faglig ansvarlig	Resultat
11.-13.februar	SVF-8038 Research Ethics (3 sp)	Kjersti Fjørtoft	Oppmeldt: 23 Møtt: 21 Bestått: 21
17.-19. februar	SVF-8052 Touring Borders (5 sp)	Arvid Viken	Oppmeldt: 6 Møtt: 3 Bestått: 2 Stryk: 1
27.-28.mai	SVF-8049 Vitenskapelig forskningskommunikasjon (2 sp)	Hallvard Tjelmeland	Oppmeldt: 23 Møtt: 23 Bestått: 22 Stryk: 1 Kontinuasjon Oppmeldt: 1 Møtt: 1 Bestått: 1
2.-4. juni	SVF-8053 Legal and political approaches to indigenous peoples rights – the case of the Sami People (3 sp)	Else Grete Broderstad	Oppmeldt: 14 Møtt: 14 Bestått: 13 Stryk: 1
18.-20. september	SVF-8048 Allmennretta forskningsformidling (3 sp)	Torjer A. Olsen	Oppmeldt: 22 Møtt: 22 Bestått: 20 Stryk: 2
30. september – 3. oktober	ARK-8004 Human and environment: From multidisciplinary to interdisciplinary research (7 sp)	Charlotte Damm	Oppmeldt: 18 Møtt: 16 Bestått: 11 Stryk: 5
28.-31. oktober	SVF-8054 Philosophy of Science (7 sp)	Petter Nafstad	Oppmeldt: 28 Møtt: 23 Bestått: 20 Stryk: 3 Kontinuasjon Oppmeldt: 3 Møtt: 2 Bestått: 2
4.-6. november	SVF-8045 Kjønnsforskning, vitenskapsteori og metodologi (5 sp)	Hanne Haavind	Oppmeldt: 7 Møtt: 7 Bestått: 7
Langsgående undervisning	LIN-8004 Syntax 1 (5 sp)	Gillian Ramchand	Oppmeldt: 1 Møtt: 0

Langsgående undervisning	LIN-8003 Phonology 1 (5 sp)	Martin Krämer	Oppmeldt: 2 Møtt: 2 Bestått: 2
Langsgående undervisning	HIF-8008 Professional skills in Linguistics (5 sp)	Gillian Ramchand	Oppmeldt: 6 Møtt: 6 Bestått: 6

Det er ulike former for evaluering av emnene. Hvilken form som passer det enkelte emnet best avgjøres av faglig ansvarlig. Det kan dreie seg om muntlig evaluering i plenum, skjema utlevert direkte til studentene eller bruk av questback. Faglig ansvarlig leverer også evalueringsrapport. Disse legges fram for ph.d.-utvalget, samlenummer i ephorte er 2011/5623.

Hvert emne som arrangeres jevnlig skal evalueres en gang i løpet av en programperiode (tre år). Den vanlige praksisen er at et emnet evalueres etter første gangs gjennomføring. Emner som går kun en gang skal også evalueres.

I løpet av 2014 har det blitt gjennomført evalueringer av følgende emner:

- SVF-8053 Legal and political approaches to indigenous peoples rights - the case of the Sami People (3 sp)
- ARK-8004 Human and environment: From multidisciplinary to interdisciplinary research (7 sp)
- SVF-8048 Allmennretta forskningsformidling (3 sp)
- SVF-8045 Kjønnforskning, vitenskapsteori og metodologi (5 sp)
- LIN-8003 Phonology 1 (5 sp)
- HIF-8008 Professional skills in Linguistics (5 sp)

SVF-8054 Philosophy of Science (7 sp) har blitt evaluert av de faglig delansvarlige samt prodekan forskning, Turid Moldenæs. Etter deres innspill, har emnebeskrivelsen blitt endret. Evaluering med studentene vil finne sted etter andre gangs gjennomkjøring av emnet.

LIN-8004 Syntax 1 skulle også evalueres, men ingen av ph.d.-studentene som var oppmeldt, tok eksamen på emnet.

SVF-8052 Touring Borders ble ikke evaluert, mens SVF-8038 Forskningsetikk og SVF-8049 Vitenskapelig forskningskommunikasjon skal evalueres våren 2015.

Det har vært gjennomgående høy svarprosent fra studentene. De er stort sett fornøyd, men belyser også sider som kan forbedres. Det som har vært negativt i 2014, har gått på romfasiliteter. Fagansvarlig spesifiserer at det er ønskelig med så få romskifter som mulig på samlingsbaserte emner. Skifte av rom er særlig utfordrende når det kommer studenter på emnet som ikke er kjent med UiT fra før av. Fakultetet jobber nå med å legge om rutinene for booking av undervisningsrom. I prosjektet er det gitt lovnader om at rom til samlingsbasert undervisning (gjelder de fleste ph.d.-emner) skal ha første prioritert. Høst 2015 er første semester dette skal testes ut. På emnet allmennrettet forskningsformidling ble det reagert på at studentantallet har vært høyt, noe som påvirket gjennomføringen. På den ene siden var det en veldig brei deltakelse og mange stemmer ble hørt. På den andre sida ble de praktiske øvelsene noe skadelidende i forhold til tidligere kurs. I revideringen av emnebeskrivelsen ble følgende vurdering foretatt:

«Emnet har en øvre grense på 15 deltakere, høst 2014 var det 22 søkere og alle ble tatt opp til kurset. Erfaringene tilsier at den nedfelte øvre grensen på 15 deltaker bør overholdes. Ved mange søkere bør det vurderes om emnet må arrangeres flere ganger pr. år,

alternativt kan det organiseres ulike parallellsesjoner der det er praktiske øvelser.»

Arbeidet med framdriftsrapportering

I starten av hvert vårsemester skal ph.d.-studentene svare på framdriftsrapportering via StudentWeb.

Forskningsseksjonen sendte alle innleverte framdriftsrapporter fra ph.d.-studentene og lister over instituttets aktive ph.d.-studenter til instituttene i brev av 30. april 2014. Instituttene skal ha en forskersamtale med alle ph.d.-studentene på grunnlag av disse framdriftsrapportene, og levere en samlet rapport etter samtalene. Instituttrapportene skal imidlertid være basert både på forskersamtalene, de skriftlige tilbakemeldingene i rapportene fra studentene og oppfølging/tiltak instituttene har gjennomført siste år. Frist for å levere instituttrapportene var 16. juni 2014. Rapportene ble behandlet i ph.d.-utvalget i møte av 4. november 2014.

Ph.d.-utvalget har mottatt rapporter fra seks institutt. Rapportene viser at ph.d.-studentene har fått tilbud om samtale med instituttleder eller andre i instituttledelsen. På IKL har dette vært en medarbeidersamtale i stedet for en forskersamtale, mens forskersamtalen har fortont seg som en spørreundersøkelse.

Tema for forskersamtalene har vært arbeidssituasjon i form av sosiale og materielle forhold, med tema som pliktarbeid, veiledning, informasjon, arbeidsmiljø, gjennomføring av opplæringsdelen tilrettelegging og oppfølging i forbindelse med permisjoner og tid til skriving og tanker rundt slutfasen av finansieringstida.

Tilbakemeldingene fra ph.d.-studentene tas til følge så langt instituttene har mulighet til det. Instituttene som har hatt ph.d.-koordinator, ser ut til å være fornøyd med ei slik ordning. Det er også et arbeid på gang på de fleste institutter for å integrere ph.d.-studentene mer på et faglig-sosialt plan, i tillegg til ulike tiltak for å bedre gjennomføringstallet for ph.d.-studenter (sluttleser/sluttseminar, ekstra veiledningstid mot slutten av studiet, månedsvise forlengelser og fast ansettelse med redusert undervisning).

I instituttrapportene ble det også satt fram ønsker til fakultetet. Det jobbes nå med flere av disse, blant annet sluttleser/sluttseminar og styrking av veilederkompetanse.

Administrative tall på framdriftsrapportene fra 2014

Svarprosenten fra studentene var 50 % i 2013. For å få et mer reelt inntrykk av hvor mange prosent av de aktive ph.d.-studentene som svarte, ble noen kjente årsaker til svarprosenten forsøkt luket bort: Ph.d.-studenter som startet høsten 2014, som har lengre permisjoner som strekker seg over svarperioden i 2015, som har levert avhandlingen til bedømmelse eller som har disputert, ble ikke invitert til å sende framdriftsrapport. Av i alt 179 aktive ph.d.-studenter, ble 133 bedt om å sende inn framdriftsrapport. 87 av de 133 har sendt inn rapport. Svarprosenten for 2014 er på 65 %.

Det gjenstår noen kjente årsaker til at svarprosenten ikke er høyere som det er vanskelig å ta høyde for.

Utenlandsopphold, tidsaspektet, at studentene har lite å rapportere om og rapporteringstrøtthet er slike grunner til manglende rapportering.